

Willem I, Koning der Nederlanden (1772-1843)

Koning Willem I Frederik, erfelijk soeverein vorst der Verenigde Nederlanden 1813-1815, koning der Nederlanden 1815-1840, prins van Oranje-Nassau, hertog 1815 en groothertog 1815-1840 van Luxemburg, vorst van Fulda en graaf van Corvey, Eingarten en Dortmund 1802-1806, hertog van Limburg 1839-1840, geb. Den Haag (huis ten Bosch) 24 augustus 1772, na de vlucht van de Oranjes naar Engeland vanwege de Franse bezetting nam hij deel aan de mislukte inval in Noord-Holland door een gezamenlijk Russisch-Engels leger 1799. Tijdens de Frans-Pruisische slag bij Jena in 1806 vecht Willem als generaal aan Pruisische zijde. In 1809 vecht hij in Oostenrijkse dienst als luitenant-veldmaarschalk in de door de Fransen gewonnen slag bij Wagram en raakt er aan zijn been gewond. Het mislukken van Napoleons Russische veldtocht doet bij Willem de hoop herleven. Na Napoleons nederlaag bij Leipzig (oktober 1813) bereikt de erfprins in Londen van de Oranjegezinde G.K. van Hogendorp het verzoek tot onmiddellijke overkomst. Op 30 november zet hij in Scheveningen voet aan wal. Twee dagen later presenteert hij zich niet als stadhouder Willem VI, maar als soeverein vorst Willem I. Zijn inzet voor de opbouw van het land en de opleving van de economische situatie dwingt grote bewondering af. Overtuigd van zijn goede bedoelingen en landsvaderlijkheid beseft hij niet het gevaar van zijn rechtlijnigheid inzake de problemen met de Zuiderlijke Nederlanden. De verbitterde tegenstand van de katholieken aldaar, de taalkwestie en talreike andere grieven leiden ten slotte tot de Opstand van 1830. Na het verlies van de Zuidelijke Nederlanden in 1839 is de vorst een teleurgesteld man. Op 7 oktober 1840 doet hij op Het Loo afstand van de troon. Als graaf van Nassau woont hij de laatste jaren van zijn leven een teruggetrokken bestaan te Berlijn, overl. Berlijn (paleis Unter der Linden) 12 december 1843, zoon van stadhouder Willem V en Wilhelmina van Pruisen.

Hij huwde 1^e (Koninklijk slot) Berlijn 1 oktober 1791 met zijn nicht Friederike Louise Wilhelmina prinses van Pruisen, geb. Potsdam 18 november 1774, overl. Den Haag (Paleis Noordeinde) 12 oktober 1837, dochter van Frederik Willem II koning van Pruisen en Friederike Louise landgravin van Hessen-Darmstadt.

Hij huwde 2^e Berlijn 17 februari 1841 (door een katholieke geestelijke als door een Waalse predikant en na kerkelijke dispensatie voor Henriette, zij was katholiek; het huwelijk werd in Den Haag ingeschreven in de burgerlijke stand) Henrica (Henriette) Adriana Ludovica Flora des H.R. rijksgraving d'Oultremont de Wégimont, gravin van Nassau 1841, geb. Maastricht 28 februari 1792, hofdame van Koningin Wilhelmina 1816-1837, overl. kasteel Rahe, Laurensburg bij Aken 26 oktober 1864, dochter van des H.R. rijksgraaf Ferdinand Louis François Michel d'Oultremont en Johanna Susanna Hartsinck.

Lit.:

- R. van Ditzhuzen. Oranje-Nassau; een biografisch woordenboek, blz. 261-264.
- Oranje-Nassau; in: Nederland's Adelsboek.

Afbeelding:

- Museum De Lakenhal S 239

Vervaardiger:

- Willem Bartel van der Kooi (1823)